

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Departementet
Juridisk Kontor

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

7. februar 2024
Sagsnr.: 24/02732

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Ophævelse af revisionsbestemmelse)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen
 - 1.1. Høringsperiode
 - 1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
2. Høringssvarene
 - 2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget
 - 2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget
 - 2.2.1. Obligatoriske sprogprøver
 - 2.2.2. Styrket forældreansvar
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Ophævelse af revisionsbestemmelse) har i perioden fra den 18. januar 2024 til den 1. februar 2024 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 18. januar 2024 endvidere sendt til Børne- og Undervisningsudvalget til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 18. januar 2024.

1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder, organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald havde bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *.

Høringspart	Hørings-svar modta-get	Bemærk-ninger	Ingen be-mærknin-ger
Advokatsamfundet			
Adoption og Samfund			
Ankestyrelsen	X		X
Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL)	X	X	
Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL) – Lederforening	X	X	
Børne- og kulturchefforeningen	X	X	
Børnerådet	X	X	
Børnesagens Fællesråd			
Børns Vilkår			
CEPOS			
Cevea			

Danmarks Lærforening	X	X	
Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier	X		X
Danmarks Statistik			
Dansk Arbejdsgiverforening			
Dansk Blindsamfund			
Dansk Center for Undervisningsmiljø			
Dansk Erhverv			
Dansk Flygtningehjælp			
Dansk Handicap Forbund			
Dansk Industri			
Dansk Magisterforening			
Dansk Metal			
Dansk Oplysnings Forbund			
Dansk Psykolog Forening			
Dansk Socialrådgiverforening			
Danske Advokater			
Danske Døves Landsforbund			
Danske Handicaporganisationer	X	X	
Danske Regioner	X		X
Danske Skoleelever			
Danske Undervisningsorganisationers Samråd			

Datatilsynet			
Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH)			
Det Centrale Handicapråd			
Det Kriminalpræventive Råd			
Det Nationale Integrationsråd			
Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig			
Digitaliseringsstyrelsen			
DJØF			
Efterskoleforeningen			
Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR)	X		X
EVA - Danmarks Evalueringsinstitut			
Finans Danmark			
Finanssektorens Arbejdsgiverforening			
Fag og Arbejde (FOA)			
Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD)			
Foreningen af katolske skoler i Danmark			

Foreningen af Kristne Friskoler			
Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark			
Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler			
Foreningen Frie Fagskoler			
Foreningen til gavn for børn og unge (fobu)			
Foreningsfællesskabet Ligeværd			
Forsikring og Pension			
Frie Skolers Lærerforening	X	X	
Friskolerne	X	X	
Institut for Menneskerettigheder	X	X	
Justitia			
KL	X	X	
Kostskoler.dk			
Kraka			
Kriminalforsorgen			
Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark			
Landsforeningen af Ungdomsskoleledere			
Landsforeningen for Socialpædagoger			

Landssamråd for PPR-chefer			
Lederne			
Lilleskolerne			
OpenDenmark			
Ordblindeforeningen			
Plejefamiliernes Landsforening			
Red Barnet	X	X	
Rigsrevisionen	X		X
Rådet for Børns Læring			
Rådet for Socialt Udsatte			
Sammenslutningen af Steinerskoler i Danmark			
Samrådet for Specialskoleledere			
Sjældne Diagnoser			
Skole og Forældre	X	X	
Skolelederforeningen	X	X	
SMVdanmark			
Socialpædagogernes Landsforbund			
Udbetaling Danmark			
Uddannelsesforbundet			
Uddannelsesledere			
Ungdomsskoleforeningen			
Økonomistyrelsen			
NOISE*	X	X	
UNICEF Danmark*	X	X	

Danmarks Al- mene Boliger*	X	X	
-------------------------------	---	---	--

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Børne- og Undervisningsministeriets egen foranledning.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

BUPL deler intentionen om, at børn fra udsatte boligområder skal have samme muligheder for at trives, lære og udvikle sig i folkeskolen som andre børn.

Skolelederforeningen anfører, at skolelederne oplever, at de obligatoriske sprogprøver fungerer som et godt redskab i forhold til elevernes sproglige udvikling og ikke mindst i supplement med andre redskaber og indsatser og den styrkede dialog med elevernes forældre.

Friskolerne bakker op om forebyggelse af fravær og gode sprogkundskaber for alle børn i grundskolen.

KL er enig i, at der bør gøres en systematisk indsats for at følge op på elevfravær. **KL** deler desuden intentionen i loven om at styrke sprogudviklingen og den faglige udvikling hos børn fra udsatte boligområder. Det anføres endvidere, at evalueringsredskaber som sprogprøver kan være et vigtigt element i at realisere denne intention, idet de kan styrke fokus på sprogarbejdet, men det kræver, at sprogprøverne har den fornødne kvalitet og pålidelighed.

Red Barnet anerkender, at højt skolefravær er et eksisterende problem, som der bør sættes ind over for.

Den offentlige høring viser herudover, at der er mange forskellige interesser og holdninger til lovforslaget, og at der er

kritik over for lovforslaget som helhed og dermed den uændrede videreførelse af reglerne om obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v., navnlig sammenholdt med resultaterne af evalueringerne af lovens virkninger.

For eksempel anfører **Skolelederforeningen**, at reglerne vedr. de obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v., er i modstrid med skolens formål og opgave i sin nuværende form. Derudover anfører **Børne- og Kulturchefforeningen**, at evalueringen indikerer, at sprogprøverne ikke har nogen dokumenteret positiv effekt på elevernes sproglige udvikling og trivsel, og mener, at det bør undersøges, hvordan ordningen almindeligvis påvirker de omfattede familier. **Danske Handicaporganisationer** udtrykker bekymring ved lovforslaget og mener, at det strider mod god og ordentlig behandling, når landets skoler skal bruge straf eller trussel om samme, som en måde at få børn i skole på. **Danmarks Lærerforening** undrer sig over, at revisionsbestemmelsen i loven foreslås ophævet, uden at det afstedkommer ændringer i lovgivningen og bekendtgørelser og anfører for så vidt angår både sprogprøven og fratagelse af børne- og ungeydelsen, at folkeskolens grundlæggende regler må være ens for alle elever uanset deres bopæl. **Friskolerne** savner argumenter for at fastholde den foreslåede lovgivning, hvorfor det anbefales, at lovgivningen ikke gennemføres. **Friskolerne** anfører endvidere, at forebyggelse af skolefravær og styrkelse af sprogkundskaber mest effektivt løftes lokalt, hvor man har et indgående kendskab til de aktuelle børn og familier. **BUPL** er kritiske over for, at regeringen med forslaget vil fastholde hhv. obligatoriske sprogprøver og økonomisk straf ved for højt ulovligt fravær og er bekymrede for, hvilke konsekvenser det vil få for børn og familier og appellerer derfor til, at regeringen ikke viderefører de to ordninger. **Skole og Forældre** støtter ikke forslaget om at ophæve revisionsbestemmelsen og ønsker loven revideret. **Danmarks Almene Boliger** anfører, at reglerne om sprogtests virker som et oplagt område, hvor der med fordel kan afbureaukratiseres.

Institut for Menneskerettigheder påpeger, at evalueringerne af såvel reglerne om obligatoriske sprogprøver som styrket forældreansvar viser, at der er store forskelle på både skolernes og kommunernes praksis og anfører, at det kan

være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt på grund af manglende gennemsigtighed og forudsigelighed i forvaltningen af reglerne, og at det kan udgøre et brud på den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning. **Institut for Menneskerettigheder** anbefaler derfor, at Børne- og Undervisningsministeriet sikrer en ensartet anvendelse af reglerne.

Frie Skolers Lærerforening anfører, at såfremt lovforslaget gennemføres, bør det som minimums sikres, at initiativerne også fremadrettet evalueres. **Institut for Menneskerettigheder** anbefaler, at såfremt reglerne om obligatoriske sprogprøver fastholdes, bør der ske en løbende evaluering af reglernes effekt, herunder hvilken effekt sprogprøverne har på elevernes sprogkundskaber og trivsel, og om reglerne har påvirket udsatte grupper som etniske minoritetsbørn, børn med handicap og børn fra social udsatte familier særligt hårdt. **Institut for Menneskerettigheder** anbefaler desuden, at der foretages en løbende evaluering af reglerne om styrket forældreansvar, der undersøger, hvilken effekt reglerne har på elevernes samlede og ulovlige fravær, herunder om etniske minoritetsbørn, børn med handicap og socioøkonomisk udsatte børn samt deres forældre rammes særligt hårdt af reglerne.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen har besluttet, at revisionsbestemmelsen i lov nr. 278 af 26. marts 2019 skal ophæves, således reglerne om obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v. videreføres i uændret form.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig høringsparternes kritik over for lovforslaget og dermed til den uændrede videreførelse af reglerne om obligatoriske sprogprøver og styrket forældreansvar og bemærker i tråd med høringsnotat til det oprindelige lovforslag nr. L 60, jf. Folketingsnotat til det oprindelige lovforslag nr. L 60, jf. Folketingsnotat [2018-19], 1. samling, at vurderingen fortsat er, at hensynet til at løfte elever i udsatte boligområders dansksproglige kompetencer for at sikre, at de kan få glæde af undervisningen i skolen og i øvrigt sikre alle børn en god skolegang, må veje tungere end de principielle holdninger, som disse høringspartner giver udtryk for, jf. nærmere pkt. 2.2.1. og 2.2.2.

Børne- og Undervisningsministeriet skal endvidere bemærke, at følgende fremgår af det nærværende lovforslags almindelige bemærkninger:

”For så vidt angår reglerne om obligatoriske sprogprøver vil Børne- og Undervisningsministeriet styrke vejledningen ved at afholde virtuelle informationsmøder for forvaltning og skoler, der er omfattet af obligatoriske sprogprøver. Derudover vil ministeriet tilbyde hver relevant skole et sparingsmøde med en læringskonsulent. Endvidere foreslås styrket formidling af viden og inspirationsmateriale på emu.dk om gennemførelse og evaluering af obligatoriske sprogprøver samt muligheden for at anvende sprogprøverne som evalueringsredskaber.

For så vidt angår reglerne om styrket forældreansvar vil Styrelsen for Undervisning og Kvalitet forventeligt iværksætte en øget oplysnings- og vejledningsindsats med henblik på at sikre kendskab til og implementering af reglerne. Eksempelvis afholdes et informationsmøde med relevante aktører, og der udarbejdes en vejledningspakke om forebyggelse af skolefravær. Denne vejledningspakke gøres tilgængelig for alle kommuner på emu.dk.”

For så vidt angår bemærkningerne fra Frie Skolers Lærereforening og Institut for Menneskerettigheder vedrørende fremadrettet evaluering, skal det bemærkes, at Børne- og Undervisningsministeriet på sædvanlig vis vil følge med i lovgivning under ministeriets ressort. Herudover er der ikke truffet beslutning om særskilt evaluering af reglerne.

Børnerådet anfører, at reglerne om obligatoriske sprogprøver og styrket forældreansvar kan rejse et spørgsmål om indirekte diskrimination på grund af etnicitet og social status, som ministeriet bør forholde sig til, når man trods evalueringerne ønsker at videreføre reglerne.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at der er risiko for, at reglerne om obligatoriske sprogprøver og styrket forældreansvar udgør diskrimination afhængigt af, om reglerne kan anses for saglige og proportionale. Det er **Institut for Menneskerettigheder** opfattelse, at reglerne om obligatoriske sprogprøver overordnet anses for at forfølge et sagligt formål, men ikke kan anses for nødvendige, egnede til at nå målet om at styrke elevernes sprogkundskaber eller anses for proportionale. Det er endvidere **Institut for Menneskerettigheder** vurdering, at reglerne om styrket forældreansvar overordnet må anses for at forfølge et sagligt formål, men at der er risiko for, at reglerne ikke vil blive anset for proportionale.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen har besluttet, at revisionsbestemmelsen i lov nr. 278 af 26. marts 2019 skal ophæves.

Formålet med nærværende lovforslag er på den baggrund alene at ophæve revisionsbestemmelsen i lov nr. 278 af 26. marts 2019, således at reglerne om obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v. videreføres i uændret form.

Regler om obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børne- og ungeydelsen m.v. blev indført ved lov nr. 278 af 26. marts 2019 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse indført (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.).

Det er Børne- og Undervisningsministeriets vurdering, at reglerne ikke rejser spørgsmål i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 sammenholdt med artikel 2 i første tillægsprotokol til konventionen. Der henvises til det oprindelige lovforslags nr. L 60 afsnit 4. om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser, jf. Folketingsstidende [2018-19], 1. samling, tillæg A, L 60 som fremsat.

Børnerådet påpeger den korte høringsfrist for lovforslaget i den offentlige høring og anfører, at **Børnerådet** er bekendt med, at det har betydet, at flere med faglig viden og indsigt i elementer i forslaget ikke har kunnet nå at svare inden for fristen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at et udkast til lovforslag i perioden fra den 18. januar 2024 til den 1. februar 2024 (15 dage) har været sendt i offentlig høring. Den korte høringsfrist har været begrundet i hensynet til en grundig politisk beslutningsproces, samt at der som følge af lovens revisionsbestemmelse skal fremsættes forslag om revision af loven i folketingsåret 2023-24. Ministeriet har angivet begrundelsen i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Obligatoriske sprogprøver

Børnerådet, Frie Skolers Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder og **KL** påpeger, at evalueringen af reglerne om obligatoriske sprogprøver bl.a. indikerer, at sprogprøver ikke har dokumenteret positiv effekt på elevernes sproglige udvikling og trivsel, og at sprogprøverne ikke virker efter hensigten. **Frie Skolers Lærerforening** anfører i den forbindelse, at den naturlige konsekvens må være, at kravet om sprogprøver udgår og anbefaler, at revisionen gennemføres som planlagt. **Børnerådet** er optagede af, at elever i børnehaveklassen såvel som elever, der modtager undervisning i dansk som andetsprog, støttes kvalificeret og rettidigt i deres sproglige udvikling og anfører, at eleverne ikke bør udsættes for prøver og test, som ikke er egnede til at understøtte deres trivsel og faglige udvikling. **Børnerådet** udtrykker på den baggrund kritik over for, at man med lovforslaget ønsker, at kravet om obligatoriske sprogprøver videreføres. **KL** vurderer, at der bør ses på forholdet mellem indgrebet i elevernes rettigheder samt den øgede administrative belastning og det formål, lovforslaget søger at opnå og anfører, at det er problematisk, at resultatet af en prøve afgør, hvorvidt et barn skal videre i sit skoleforløb frem for en pædagogisk vurdering.

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at selvom Børne- og Undervisningsministeriet vil styrke vejledningen af forvaltningen og de skoler, der er omfattet af sprogprøverne, kan dette ikke i sig selv retfærdiggøre, at de obligatoriske sprogprøver videreføres med de alvorlige konsekvenser, det kan have for de børn, der ikke består sprogprøverne og anbefaler på den baggrund, at reglerne ikke videreføres.

Frie Skolers Lærerforening anfører, at ressourcerne skal bruges på at undervise de elever, som har sproglige udfordringer i stedet for at teste elever udelukkende på baggrund af deres bopæl. Det anføres endvidere, at det er forskelsbehandling, at elevens bopæl er udslagsgivende for, hvorvidt der er krav om bestået sprogprøve. **Frie Skolers Lærerforening** finder desuden, at hverken elever i børnehaveklassen eller på senere klassetrin skal gå i skole med bevidstheden om, at en test kan afgøre, om man må fortsætte i næste klasse sammen med sine kammerater.

BUPL anfører, at det vil være et knæk for ethvert barn at

dumpe børnehaveklassen, og endnu mere problematisk når det gælder børn i en udsat position. **BUPL** bemærker, at konsekvensen kan blive, at både børn og forældre lægger afstand til skolen og kommunen, at motivationen for at lære daler, og at flere børn og deres familier føler sig forkerte og misforstået.

Frie Skolers Lærerforening anfører, at lærernes ressourcer bør bruges på at løfte undervisningsopgaven, og at brugen af tests eller andre evalueringsformer må bero på den professionelle vurdering. **BUPL** anfører, at beslutningen om hvorvidt et barn skal gå børnehaveklassen om skal ligge hos barnets forældre, lærere og pædagoger og ikke afgøres af en sprogsprøve. **Skolelederforeningen** anfører, at reglerne om obligatoriske sprogsprøver skal fastholdes, men uden at eleverne kan dumpe sprogsprøven, da det vil kunne have en stor effekt på deres trivsel. Det anføres endvidere, at såfremt en elev vurderes til at gå et klassetrin om, skal det bero på en professionel helhedsvurdering af eleven i skolen og i samarbejde med forældrene.

Danmarks Lærerforening anfører med afsæt i en række af resultaterne fra evalueringen af obligatoriske sprogsprøver, at lovgivningen om sprogsprøverne bør ændres, således sprogsprøven i stedet gøres til et pædagogisk redskab, som alle landets skoler kan vælge at anvende. Herudover anføres det, at lovgivningen bør revideres, så den ikke lægger op til at sanktionere den enkelte elev, men derimod forpligter kommunen og skolen til at prioritere de nødvendige ressourcer til den opfølgende sprogstøtte i stedet. **Danmarks Lærerforening** fremhæver, at vurderingen af om eleverne skal gå en klasse om, gå i sommerskole eller have frataget retten til supplerende undervisning i dansk som andetsprog bør bero på en samlet faglig vurdering truffet lokalt i samarbejde med skolens ledelse, de fagprofessionelle samt forældrene og ikke med afsæt i et sprogsprøveresultat alene.

Skole og Forældre ønsker reglerne om obligatoriske sprogsprøver revideret og anfører, at det er uhensigtsmæssigt at udsætte børnehaveklassebørn for formaliserede stopprøver, da det kan gå ud over børnenes lyst til at gå i skole, ligesom det er uhensigtsmæssigt, at reglerne er målrettede udvalgte udsatte boligområder, da det ikke alene er blandt tosprogede elever, at man finder de sprogsvage. **Skole og Forældre** bemærker hertil, at der hellere skal være forstærket fokus på

kvalitet i sprogscreeningsredskaber, ledelsesmæssig prioritering af området og bedre muligheder for at rekruttere personale med speciale i dansk som andetsprog til skolerne.

KL anfører, at der er et behov for en fokuseret og systematisk sprogstimuleringspraksis i børnehaveklasserne, som bør være en integreret del af elevernes daglige skolegang.

Friskolerne anfører, at der udestår en undersøgelse af, om man ved en mere målrettet og systematisk praksis vedrørende sprogprøver vil opnå resultater af bedre kvalitet.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen har besluttet, at revisionsbestemmelsen i lov nr. 278 af 26. marts 2019 skal ophæves, således reglerne om obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder videreføres i uændret form.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig høringsparternes kritik over for lovforslaget vedrørende reglerne om obligatoriske sprogprøver og bemærker i tråd med høringsnotat til det oprindelige lovforslag nr. L 60, jf. Folketingstidende [2018-19], 1. samling, at vurderingen fortsat er, at hensynet til at løfte elever i udsatte boligområders dansksproglige kompetencer for at sikre, at de kan få glæde af undervisningen i skolen og i øvrigt sikre alle børn en god skolegang, må veje tungere end de principielle holdninger, som disse høringsparter giver udtryk for.

Et grundlæggende sprogligt niveau er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i grundskolen. Et utilstrækkeligt eller manglende sprog kan derfor betyde et fagligt efterslæb, som forfølger én resten af skoletiden. Andelen af mindre gode læsere i 2. klasse er højere på folkeskoler med mere end 30 pct. elever fra udsatte boligområder sammenlignet med øvrige folkeskoler. Afprøvningsprøvene skal ske i et trygt miljø for eleven og gennemføres af pædagogiske medarbejdere og afvikles i en velkendt kontekst, som har lighed med de øvrige dagligdags- og undervisningssituationer. Skolelederen skal sikre, at forældrene er velorienterede om prøvernes gennemførelse og formål. Den obligatoriske sprogprøve skal sikre, at alle børn kan indgå i det sociale og faglige fællesskab i skolen, når de begynder i 1. klasse. For at sikre, at sprogligt svage elever på 1.-9. klassetrin på de omfattede skoler også får glæde af den sikkerhed, som en sprogprøve giver for det faglige niveau mv., skal elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog bestå

en obligatorisk sprogprøve, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog. Sprogstimuleringsforløbene skal tilrettelægges, så der på kontinuerlig basis både er intensive forløb i og uden for klasseværelset. Dermed fastholder man eleven som en del af klassen. Udgangspunktet er, at der ikke sker en udvidelse i timetallet for eleverne, som omfattes af sprogstimulering, og at tidspunkter for start og slut på skoledagen er de samme. For så vidt angår elever, som må gå en klasse om, vil det naturligvis påvirke elevens sociale liv, men her vurderes det, at hensynet til at løfte elevernes dansksproglige kompetencer for at sikre det grundlæggende sprogligt niveau, som er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i folkeskolen, må veje tungere.

Børne- og Undervisningsministeriet skal endvidere bemærke, at følgende fremgår af det nærværende lovforslags almindelige bemærkninger:

”For så vidt angår reglerne om obligatoriske sprogprøver vil Børne- og Undervisningsministeriet styrke vejledningen ved at afholde virtuelle informationsmøder for forvaltning og skoler, der er omfattet af obligatoriske sprogprøver. Derudover vil ministeriet tilbyde hver relevant skole et sparingsmøde med en læringskonsulent. Endvidere foreslås styrket formidling af viden og inspirationsmateriale på emu.dk om gennemførelse og evaluering af obligatoriske sprogprøver samt muligheden for at anvende sprogprøverne som evalueringsredskaber.”

Frie Skolers Lærerforening anfører for så vidt angår frie skoler, at obligatoriske sprogprøver er en urimelig indgriben i de frie skolers frihed. Det bemærkes i den forbindelse, at det er i strid med dansk skoletradition at lovgive i forhold til, hvilke elever, der kan rykke en klasse op på en fri skole, og at de frie skoler til enhver tid selv må vurdere, hvilken undervisning, der tjener elevens udvikling bedst. **Frie Skolers Lærerforening** bemærker endvidere, at tilsynet med de frie skoler også i de udsatte områder bør være tilstrækkeligt til at kontrollere den enkelte frie skole.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker i tråd med høringsnotat til det oprindelige lovforslag nr. L 60, jf. Folketingstidende [2018-19], 1. samling, at de frie grundskoler er omfattet af reglerne om obligatoriske sprogprøver for at sikre, at alle børn på skoler med mere end 30 procent elever

fra udsatte boligområder sikres det grundlæggende sprogligt niveau, som er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i grundskolen, hvad enten deres forældre vælger at benytte sig af den lokale folkeskole eller en fri grundskole. For så vidt angår bemærkningerne om, at reglerne griber ind i de frie skolers frihed, bemærkes, at det er korrekt, at reglerne på dette ene punkt griber ind i de frie skolers sædvanlige frihed, men at hensynet til at løfte elevernes dansk-sproglige kompetencer for at sikre det grundlæggende sproglige niveau, som er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i grundskolen, her må veje tungere.

Danmarks Almene Boliger anfører, at når de målinger, en udpegning som udsat boligområde baseres på, kan indeholde tal, der er mere end to år gamle, så er virkeligheden, at et boligområde kan have bevæget sig langt fra listerne og stadig være omfattet af de obligatoriske sprogtests. **Danmarks Almene Boliger** anfører endvidere, at tiltagene omkring de udsatte boligområder har til formål at sikre en beboersammensætning med flere såkaldte ressourcestærke familier, og at et tiltag som obligatoriske sprogtests kan have den modsatte effekt og gøre det vanskeligere at tiltrække ressourcestærke beboere.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at et udsat boligområde er defineret i § 61 a, stk. 1, i lov om almene boliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 24. november 2023, som ikke berøres af nærværende lovforslag.

2.2.2. Styrket forældreansvar

Frie Skolers Lærerforening og **KL** påpeger, at det fremgår af evalueringen af lov om styrket forældreansvar, at der er sket et fald i elevernes ulovlige fravær, men at faldet allerede startede inden lovens ikrafttræden, hvorfor faldet ikke alene kan tilskrives loven. **KL** bemærker, at det er vigtigt, at være opmærksom på, at andre faktorer kan have bidraget til denne udvikling, herunder den kommunale systematik og indsats.

Børnerådet støtter ikke en videreførelse af reglerne om standsning af børne- og ungeydelsen og opfordrer til, at der kigges på de samlede regler for fravær, så de fremadrettet vil tage en mere helhedsorienteret og forebyggende form, hvor straf, disciplin og et individualiseret syn på fraværsproblematikker afløses af en forpligtigelse for skolerne til at arbejde med tilhør, klasse miljøet og deltagelsesmuligheder i et samarbejde med øvrige ressourcer omkring barnet, fx i regi

af barnets fritidsliv og/eller øvrige kommunale sociale indsatser.

KL anbefaler en ændring af loven, hvor kravet om fratagelse af børne- ungeydelse bortfalder, og at der i stedet lægges vægt på støttende foranstaltninger og konstruktiv dialog frem for økonomiske sanktioner.

Skolelederforeningen anfører, at såfremt forældre skal sanktioneres med træk i børnechecken, skal socialforvaltningen tage beslutningen ud fra en helhedsvurdering af forhold omkring barnet og familien og ikke alene på baggrund af skolens fraværsregistrering.

Danmarks Lærerforening anfører, at reglerne om styrket forældre ansvar kommer til at være mod hensigten og undrer sig over, at resultaterne fra VIVE's evaluering ikke tages til efterretning i lovforslaget. **Danmarks Lærerforening** anfører endvidere, at loven ikke tager højde for, hvad der ligger til grund for fraværet, og at ansvaret for elevens fravær entydigt lægges hos forældrene og ikke også hos skoleledelsen og forvaltning. **Danmarks Lærerforening** fremhæver derfor, at muligheden for fratagelse af børneungeydelsen på grund af fravær helt bør fjernes.

Red Barnet finder det kritisabelt, at der ikke med den foreslåede lovgivning kommer et opgør med argumentationen om, at standsning af børnechecken kan få flere børn i skole og bemærker, at en række børneorganisationer og eksperter har peget på, at et højt fravær hos skolebørn som oftest skyldes andre faktorer end manglende forældreansvar. **Red Barnet** opfordrer til, at for højt skolefravær ikke straffes ved standsning af børnechecken, men at andre og mere valide værktøjer tages i brug for at sikre, at der ses og handles på de underliggende årsager til børns skolefravær for derved at sikre både børnenes trivsel og lavere skolefravær. **BUPL** anfører, at skolefravær har mange og ofte komplekse årsager, som har rod i familien, og at straffe forældrene økonomisk er derfor kun at forværre familiens forudsætninger for at kunne hjælpe barnet tilbage i skole. **BUPL** anfører endvidere, at der frem for straf er behov for pædagogiske indsatser ude på skolerne og i familien, som tager hånd om både barnets og evt. familiens udfordringer. **UNICEF Danmark** finder det tvivlsomt på baggrund af det foreliggende vidensgrundlag at konkludere, at sanktionerne eller truslen om sanktioner vil være afgørende for at mindske omfanget af det ulovlige fravær og anfører, at årsagen til højt skolefravær

kan have mange årsager. **UNICEF Danmark** finder det særligt vigtigt, at ordningen med standsning af børnecheck, den tilhørende evaluering forud for ophævelse af revisionsbestemmelsen samt den fremadrettede indsats især bør inddrage hensynet til række rettigheder og principper i FN's Børnekonvention.

Flere høringsparter henviser til lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det fremgår, at elever med højt ulovligt fravær generelt befinder sig i en udsat position og har komplekse udfordringer. Det gør sig gældende for **Frie Skolers Lærerforening, Friskolerne, Red Barnet** og **UNICEF Danmark**. **Red Barnet** anfører, at komplekse udfordringer og udsathed ikke kan afhjælpes ved at straffe forældrene økonomisk, samt at reglerne om styrket forældreansvar særligt går ud over familier i socialt udsatte positioner. **Skolelederforeningen** finder det problematisk at loven særligt rammer de svageste familier med børn i komplekse udfordringer og i en udsat position, da det ofte er dem der har højt ulovligt fravær. **Skole og Forældre** anfører, at der er en overhængende risiko for, at fratagelse af børneydelsen bidrager til at marginalisere familier og børn, der i forvejen er i en vanskelig situation. **UNICEF Danmark** udtrykker bekymring for den negative effekt, ordningen har på børn, der har komplekse udfordringer og befinder sig i udsatte positioner. **Børnerådet** finder det problematisk, at reglernes formål isoleret er at nedbringe ulovligt fravær ved at straffe familier økonomisk og anfører, at regler vedrørende skolefravær i stedet bør have som hovedformål at bidrage til trivsel og deltagelsesmuligheder i skolens fællesskab. **Danske Handicaporganisationer** anfører, at det strider mod god og ordentlig behandling, når landets skoler skal bruge straf eller trussel om samme, som en måde at få børn i skole på, og at skole og kommune i stedet skal se nærmere på familiens samlede situation og analysere sig frem til, hvorfor barnet ikke kommer i skole. **Danske Handicaporganisationer** udtrykker desuden bekymring for, at børn og unge, samt deres familier, bliver endnu mere marginaliserede – og at det dermed bliver sværere at komme tilbage i skole, når børne- og ungeydelsen fjernes.

Flere høringsparter er kritiske over, at reglerne om styrket forældreansvar kan skade samarbejde mellem skole og forældrene. **UNICEF Danmark** anfører f.eks., at ordningen har været udsat for megen kritik, og at det bl.a. er blevet fremhævet, at muligheden for fratagelsen af børne- og ungeydelsen grundet fravær virker mod hensigten, i og med det

kan forsvare betydelige brud i den altafgørende tillid mellem forældre og skole. **Frie Skolers Lærerforening** stiller sig kritiske over for værktøjet og mener, at det er direkte skadeligt for det gode og konstruktive skole/hjem-samarbejde. **KL** anfører, at loven kan underminere relationen og tilliden mellem familierne og eleverne og medarbejdere, skole samt forvaltning. **Børnerådet** anfører, at det er alvorligt, at reglerne har negative afledte konsekvenser for skole-hjem-samarbejdet og evt. samarbejde på tværs af skole- og socialforvaltning. **Skolelederforeningen** bemærker, at skolen skal samarbejde med forældrene, og ikke indirekte være med til at straffe dem via fraværsregistrering, da det vil ødelægge relationen og dermed samarbejdet. **BUPL** anfører, at der er risiko for, at forældrene kommer til at opfatte pædagoger og lærere som myndighedspersoner frem for tillidsfulde samarbejdspartnere, og det ødelægger det vigtige samarbejde med forældrene, som netop er en forudsætning for at komme fraværet til livs.

En række høringsparter har bemærkninger vedrørende implementering af reglerne om styrket forældreansvar i kommunerne. **UNICEF Danmark** udtrykker bekymring for, at ordningen implementeres forskelligt fra kommune til kommune, hvilket øger vilkårligheden, og dermed svækker retssikkerheden omkring ordningen. **UNICEF Danmark** anbefaler med udgangspunkt i børns rettigheder og principperne i FN's Børnekonvention, at centrum for diskussionen og indsatsen om skolefravær tager udgangspunkt i hensynet til barnet eller den unges trivsel, betryggende årsagsforklaring, hjælp og forebyggelse i samarbejde med barnet/den unge og familierne, med særligt fokus på børn i udsatte positioner, at skolerne forpligtes til at udarbejde lokale fraværspolitikker samt at børn og unge i højest mulig grad inddrages i egne sager om skolefravær. **Red Barnet** anfører, at det er lykkedes en del kommuner at mindske ulovligt fravær stort set uden, at den eksisterende lovgivning har været brugt.

Danmarks Almene Boliger udtrykker bekymring for, at brug af bestemmelsen kan få store konsekvenser for økonomisk trængte familier. **Danmarks Almene Boliger** anfører, at det ud fra evalueringen ser ud til, at der er et væsentligt administrativt merarbejde med et usikkert resultat, og at det derfor kan overvejes, at man som led i afbureaukratisering flytter midler fra merarbejdet til opsøgende indsatser, der skal have til formål at sikre udsatte børn en bedre og stabil skolegang. Det anføres i forlængelse heraf, at hvis regerin-

gen ikke er indstillet på at fjerne reglerne, så bør revisionsbestemmelsen ændres frem for at afskaffes, så VIVE's anbefaling om at følge udviklingen kan blive realiseret.

NOISE anbefaler, at reglerne om styrket forældreansvar afskaffes, og at der i stedet ses på, hvordan der kan gives mere kapacitet til skolerne i forhold til at forebygge og håndtere fravær. Dertil peger **NOISE** på en række konstitutive og negative effekter ved loven, heriblandt at loven har et ensidigt fokus på ulovligt fravær, at loven individualiserer årsagerne til problemet, at loven indeholder rettighedsskred, at loven ikke virker efter hensigten og rammer socialt skævt, at loven svigter børnene og deres forældre, at loven mistænkeliggør forældre og vanskeliggør et tillidsfuldt skolehjemssamarbejde, samt at loven sætter professionelle under krydspres mellem sanktion, relation og motivation.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen har besluttet, at revisionsbestemmelsen i lov nr. 278 af 26. marts 2019 skal ophæves, således reglerne om styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v. videreføres i uændret form.

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig høringsparternes kritik over for lovforslaget vedrørende reglerne om styrket forældreansvar og bemærker i tråd med høringsnotat til det oprindelige lovforslag nr. L 60, jf. Folketingstidende [2018-19], 1. samling, at vurderingen fortsat er, at hensynet til at løfte elever i udsatte boligområders dansksproglige kompetencer for at sikre, at de kan få glæde af undervisningen i skolen og i øvrigt sikre alle børn en god skolegang, må veje tungere end de principielle holdninger, som disse høringspartier giver udtryk for.

Det er en væsentlig del af forældreansvaret at sikre, at børnene går i skole og deltager i undervisningen. Langt de fleste forældre tager deres ansvar på sig. Men der er også forældre, som ikke tager ansvaret på sig og overlader barnet til sig selv. Det kan skade barnet. Og det kan have konsekvenser for skolerne, som kan have svært ved at løfte opgaven, både i forhold til de elever, der har højt fravær, og i forhold til den resterende del af klassen. Det følger af folkeskolelovens § 35, at forældremyndighedens indehaver eller den, der faktisk sørger for barnet, skal medvirke til, at barnet opfylder undervisningspligten, og må ikke lægge hindringer i vejen herfor. Børne- og ungeydelsen er en ydelse, som knytter sig til det at have børn, og derfor er det naturligt at inddrage

den i overvejelser om at motivere forældremyndighedsindehavere til at løfte deres forældreansvar i forhold til deres børns skolegang. Formålet med reglerne om styrket forældreansvar er, at der bliver sat så tidligt ind som muligt på skolerne for at nedbringe elevernes fravær og håndtere de bagvedliggende årsager. Samtidig møder forældrene en konsekvens, såfremt de ikke sikrer, at deres barn deltager i undervisningen. Deltagelsen i undervisningen er netop en helt nødvendig forudsætning for at kunne opnå viden og kundskaber, ligesom det styrker elevens tilhørsforhold til det sociale fællesskab, som klassen udgør. Desuden skal kommunen altid i de tilfælde, hvor kommunen modtager en underretning efter § 133, stk. 2, i Barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 83 af 25. januar 2024 (tidligere § 153, stk. 2 i lov om social service), vurdere, om underretningen giver anledning til, at der, sideløbende med afgørelsen efter § 134 i Barnets lov (tidligere § 155 c i lov om social service), er et behov for særlig støtte hos barnet eller den unge. Ulovligt skolefravær er bekymrende adfærd og kan være udtryk for, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Kommunen skal derfor vurdere underretningerne med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte, jf. §§ 134 og 137 i Barnets lov (tidligere §§ 155 og 155 a i lov om social service).

Børne- og Undervisningsministeriet skal endvidere bemærke, at følgende fremgår af det nærværende lovforslags almindelige bemærkninger:

”For så vidt angår reglerne om styrket forældreansvar vil Styrelsen for Undervisning og Kvalitet forventeligt iværksætte en øget oplysnings- og vejledningsindsats med henblik på at sikre kendskab til og implementering af reglerne. Eksempelvis afholdes et informationsmøde med relevante aktører, og der udarbejdes en vejledningspakke om forebyggelse af skolefravær. Denne vejledningspakke gøres tilgængelig for alle kommuner på emu.dk.”

For så vidt angår UNICEF Danmarks bemærkning vedrørende inddragelsen af hensynet til en række rettigheder og principper i FN's Børnekonvention, skal Børne- og Undervisningsministeriet bemærke, at der i forbindelse med afgørelse om standsning af børnecheck indgår de nævnte hensyn.

Danske Handicaporganisationer henviser til en principafgørelse fra Ankestyrelsen vedrørende undskyldelige om-

stændigheder, som kan gøre, at forældre ikke skal have fjernet deres børne- og ungeydelse, hvor Ankestyrelsen lagde vægt på, at et handicap hos barnet eller den unge vil være en undskyldelig omstændighed. **Danske Handicaporganisationer** anfører, at der fortsat kan være grupper af de børn og unge, som i dag mistrives og derfor har massivt fravær i skolen, som har et handicap, og at det kræver en solid helhedsorienteret indsats fra skole, forældre og kommunen, når disse børn skal tilbage i skole – og en fratagelse af børne- og ungeydelsen i den sammenhæng hverken fordrer et godt samarbejde eller ansporer til den rette hjælp for barnet, den unge eller familien. Det anbefales i forlængelse heraf, at det tydeliggøres i loven, at funktionsniveauet hos den gruppe af børn og unge, er en undskyldelig omstændighed, som gør, at børne- og ungeydelsen ikke skal fratages forældrene. **Danske Handicaporganisationer** anfører endvidere, at en forældres handicap i dag ikke er en undskyldelig omstændighed, eller at det i hvert fald er uklart. På den baggrund anbefaler **Danske Handicaporganisationer**, at det også skrives ind i loven, at handicap hos forældre kan være en undskyldende omstændighed.

Børne- og Undervisningsministeriet skal bemærke, at det følger af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1063 af 24. oktober 2019 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen, at en elevs udeblivelse fra undervisningen i folkeskolen registreres som ulovligt fravær, medmindre der er tale om fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 2, at fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende foreligger, når en elev på grund af smittefare eller af hensyn til elevens sundhed eller velfærd ikke kan møde frem til undervisningen.

For så vidt angår bemærkningen om hvorvidt handicap hos forældre kan være en undskyldende omstændighed, skal ministeriet bemærke, at det er korrekt, at det ikke fremgår af loven. Det er ministeriets vurdering, at det efter konkrete omstændigheder vil kunne indgå i afklaringen af, om der er tale om undskyldelige omstændigheder for ulovligt skolefravær, inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen, at fraværet har sammenhæng med, at forældrene har et handicap.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Høringsvarene har ikke givet anledning til væsentlige ændringer i lovforslaget. Der er alene foretaget enkelte ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter i lovforslaget, herunder angivet begrundelse for den korte høringsfrist.